

Βιωματικές Ασκήσεις Θεατρικών Ομάδων

Μαθαίνοντας
Επιστήμη
μέσα από το
Θέατρο

 **SCIENCE
VIEW**

Αθήνα 2024

Μαθαίνοντας
Επιστήμη
μέσα από το
Θέατρο

Επιμέλεια Έκδοσης
Μενέλαος Σωτηρίου
Science View

Copyright © 2024, Science View

All rights reserved. Η αναπαραγωγή ή η μετάφραση οποιουδήποτε μέρους αυτής της εργασίας χωρίς τη γραπτή άδεια των κατόχων των πνευματικών δικαιωμάτων είναι παράνομη. Η αίτηση για άδεια ή περισσότερες πληροφορίες θα πρέπει να απευθύνεται στη Science View.

Science View
Αλέκου Παναγούλη 28
142 31, Νέα Ιωνία, Αττική, Ελλάδα
E-mail: info@scienceview.gr

Βιωματικές ασκήσεις θεατρικών ομάδων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αντίληψη χώρου και χρόνου (κίνηση στο χώρο, συντονισμός)	4
2. Ομάδα (γνωριμία, εξοικείωση, επαφή, εμπιστοσύνη).....	5
3. Ενσώματη αλληλεπίδραση (λογική, συναίσθημα, εκφράσεις προσώπου, κινήσεις) 7	
4. Αναπαράσταση εννοιών (εννοιολογική, ενσώματη).....	9
5. Αυτοσχεδιασμός	10
6. Χρήσιμοι σύνδεσμοι.....	12

**Αντίληψη χώρου και χρόνου – Ομάδα – Ενσώματη αλληλεπίδραση – Αναπαράσταση
εννοιών – Αυτοσχεδιασμός**

Προεργασία:

- Οριοθέτηση χώρου μέσα στον οποίο θα δρουν και θα κινούνται οι μαθητές
- Ορισμός σημάτων ελέγχου από το συντονιστή
- Σε κάθε ξεκίνημα της δουλειάς η ομάδα συγκεντρώνεται σε κύκλο. Αυτό δίνει τη δυνατότητα να βλέπουμε όλοι όλους και να επικοινωνούμε με λεκτικούς και μη τρόπους έκφρασης

1. Αντίληψη χώρου και χρόνου (κίνηση στο χώρο, συντονισμός)

Άσκηση 1

Οι μαθητές ξεκινούν να κινούνται στο χώρο έχοντας λάβει την οδηγία να γεμίζουν συνεχώς τα κενά, χωρίς να πέφτουν ο ένας πάνω στον άλλο. Ο συντονιστής μπορεί να σταματάει τη δράση και να κάνει διορθώσεις ώστε οι μαθητές να καλύπτουν πάντα όλον το χώρο. Καθώς η ομάδα κινείται, ο συντονιστής δίνει το ρυθμό με το σήμα (1 → αργό περπάτημα, 2 → πιο γρήγορο...)

Άσκηση 2

Οι μαθητές συγκεντρώνονται σε κύκλο και ο συντονιστής δίνει την οδηγία να επιλέξουν ένα φίλο και έναν εχθρό. Με το σήμα του θα αρχίσουν να κινούνται προσπαθώντας να έχουν συνεχώς ανάμεσα από αυτούς και τον εχθρό τους, τον φίλο.

→ Παραλλαγή: Καθένας κινείται στο χώρο φροντίζοντας να κρατά πάντα ίση απόσταση από δυο άλλους συμπαίχτες του χωρίς εκείνοι να το ξέρουν.

Άσκηση 3

Οι μαθητές απομνημονεύουν τη σειρά του ρυθμού που θα ακολουθήσουν (πχ 0-1-3-4-2-0) και θα πρέπει να συντονίσουν την κίνηση μόνοι τους: όταν κάποιος αλλάξει ρυθμό θα πρέπει και οι υπόλοιποι να ακολουθήσουν όσο το δυνατόν πιο συντονισμένα, ειδικά αυτός που έδωσε την αλλαγή θα πρέπει να επανέλθει στον προηγούμενο ρυθμό και η ομάδα να ακολουθήσει κάποιον άλλον.

Άσκηση 4

Οι μαθητές συγκεντρώνονται σε ένα κύκλο καθιστοί και ο συντονιστής δίνει το ρυθμό με παλαμάκια. Θα πρέπει όλοι να συντονιστούν ώστε να ακούγονται σαν ένα, παράγοντας ήχο με όποιο μέρος του σώματός τους επιθυμούν. Στη συνέχεια ο συντονιστής δείχνει ενδεικτικά το ρυθμό και ο ήχος ξεκινά να ταξιδεύει στον κύκλο με τη σειρά (χρονισμένα, σαν χτύπους ρολογιού)

2. Ομάδα (γνωριμία, εξοικείωση, επαφή, εμπιστοσύνη)

Άσκηση 1

Οι μαθητές σχηματίζουν έναν κύκλο και κρατιούνται από το χέρι. Ξεκινούν να λένε το όνομά τους ένας ένας μέχρι που να έχουν συστηθεί όλοι. Κατόπιν συνεχίζουν, αλλά αυτή τη φορά συστήνοντας τον διπλανό τους.

Άσκηση 2

Οι μαθητές κινούνται στο χώρο. Με το σήμα του συντονιστή ο καθένας πιάνει το διπλανό του και συστήνεται. Με το επόμενο σήμα συνεχίζουν να κινούνται μέχρι να ξεκινήσουν πάλι να συστήνονται.

Άσκηση 3

Ο συντονιστής δίνει την οδηγία στους μαθητές να επιλέξουν έναν που θα μπορούσαν να αγαπήσουν (αναπτύξουν καλές σχέσεις) και με το σήμα του να πάνε να τον πιάσουν.

Άσκηση 4

Οι μαθητές κινούνται στο χώρο και κάθε φορά που ο συντονιστής λέει έναν αριθμό θα πρέπει να σχηματίσουν όσο πιο γρήγορα γίνεται ομάδες με τόσα άτομα στην κάθε μια. Η άσκηση τελειώνει με τον αριθμό 2 ώστε να γίνουν ζευγάρια.

Άσκηση 5

Οι μαθητές ανά ζευγάρια στέκονται ο ένας απέναντι στον άλλο. Ο ένας θα κάνει διάφορες κινήσεις και εκφράσεις και ο άλλος θα πρέπει να παριστάνει το είδωλό του στον καθρέφτη. Οι ρόλοι εναλλάσσονται και στο τέλος σταματάνε να υπάρχουν καθώς θα πρέπει να συντονιστούν ώστε κάθε φορά που κάποιος παίρνει την πρωτοβουλία της κίνησης ο άλλος να ακολουθεί.

Άσκηση 6

Οι μαθητές σχηματίζουν 2 ουρές και ο πρώτος σε καθεμιά θα είναι ο οδηγός, ενώ οι υπόλοιποι θα έχουν τα μάτια κλειστά και θα ακουμπούν τον μπροστινό τους στον ώμο. Οι οδηγοί θα κινούν την ουρά προσέχοντας να μην πέσουν πουθενά.

Άσκηση 7

Το εκκρεμές της εμπιστοσύνης: Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες των τριών, ο ένας εκ των οποίων θα αναλάβει το ρόλο του εκκρεμούς και οι άλλοι δύο θα δίνουν την ώθηση. Για την εκτέλεση της άσκησης ο μαθητής/εκκρεμές στέκεται ανάμεσα στους δύο με κλειστά τα μάτια και αφήνετε να γέρνει εναλλάξ πίσω και μπρος με την ώθηση που θα του δίνουν. Στο επόμενο στάδιο, οι ομάδες εκκρεμές μαζεύονται στη σειρά και προσπαθούν να βρουν τον ίδιο ρυθμό για να εκτελούν απόλυτα συντονισμένα την άσκηση.

3. Ενσώματη αλληλεπίδραση (λογική, συναίσθημα, εκφράσεις προσώπου, κινήσεις)

Άσκηση 1

Όταν οι μαθητές συναντούν κάποιον καθώς κινούνται του λένε ΚΑΛΗΜΕΡΑ (ή καλησπέρα/καληνύχτα) κάθε φορά εκφράζοντας διαφορετικό συναίσθημα (θυμός, λύπη, χαρά, αγάπη κτλ)

Άσκηση 2

Οι μαθητές χωρίζονται σε γλύπτες και αγάλματα. Τα αγάλματα μένουν ακίνητα σε μια «εξω-καθημερινή» στάση και ο γλύπτης καλείται να κάνει την παρέμβασή του ώστε το γλυπτό να εκφράζει ένα συναίσθημα. Στη συνέχεια θα παρουσιάσουν τα γλυπτά τους και οι υπόλοιποι γλύπτες θα πρέπει να αναγνωρίσουν τα συναισθήματα. Έπειτα θα αλλάξουν ρόλους.

Άσκηση 3

Μαθαίνοντας
Επιστήμη
μέσα από το
Θέατρο

Οι μαθητές χωρίζονται σε 2 στρατόπεδα για να αναπαραστήσουν έναν αγώνα μπάσκετ (μπορούν να διαλέξουν και το ρόλο του θεατή, προπονητή, μπασκέτας...) τη μία σε γρήγορο ρυθμό, την άλλη σε αργή κίνηση.

4. Αναπαράσταση εννοιών (εννοιολογική, ενσώματα)

Άσκηση 1

Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες (των τριών) και θα πρέπει να αναπαραστήσουν ένα πουλούδι (στατική εικόνα), αλλά δίχως να μιλάνε για να συνεννοηθούνε.

→ Παραλλαγή: Ανά πέντε άτομα οι μαθητές θα σχηματίσουν την εικόνα ενός αυτοκινήτου με άγριο οδηγό (δυναμική εικόνα) αλλά δίχως να μιλάνε για να συνεννοηθούνε.

→ Παραλλαγή: Οι μαθητές χωρίζονται σε 2 ομάδες για να δημιουργήσουν η κάθε μια ένα δυναμικό στιγμιότυπο μιας δραματικής σειράς.

5. Αυτοσχεδιασμός

Άσκηση 1

Οι μαθητές θα πρέπει να σκεφτούν μια λέξη που κάνει ομοιοκαταληξία με το όνομά τους καθώς και μια αναπαράσταση για αυτή. Θα συγκεντρωθούν όλοι σε κύκλο και θα ξεκινήσουν να συστήνονται κάθε φορά αναπαριστώντας αυτό που σκεφτήκανε.

Άσκηση 2

Οι μαθητές κινούνται στο χώρο. Ο συντονιστής δίνει σήμα και κάθε φορά ο καθένας αλλάζει ρυθμό περπατήματος (δεν είναι απαραίτητο να είναι όλοι συντονισμένοι)

→ Παραλλαγή: Με κάθε σήμα του συντονιστή οι μαθητές αλλάζουν ρυθμό και κατεύθυνση.

→ Παραλλαγή: Με κάθε σήμα του συντονιστή οι μαθητές αλλάζουν ρυθμό, κατεύθυνση και ύψος.

→ Παραλλαγή: Με το σήμα του συντονιστή οι μαθητές ξεκινούν να μιμούνται ένα ζώο.

Άσκηση 3

Η ιστορία: οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες και παίρνουν από ένα μεγάλο χαρτί για να γράφουν. Κάθε φορά που θα συμπληρώνουν μια άσκηση θα το δίνουν στη διπλανή ομάδα

α) Διάλεξε ένα επιστημονικό θέμα

β) Γράψε μια ερώτηση που να προκαλεί το ενδιαφέρον/περιέργεια για αυτό το θέμα

γ) Φτιάξε μια μικρή ιστοριούλα για αυτό. Τέλος, η ομάδα στην οποία καταλήγει το τελικό σενάριο θα πρέπει να σκεφτεί και να παρουσιάσει (δραματοποιώντας) 3 στατικές εικόνες: μια από την αρχή της ιστορίας, μια από τη μέση (περίπου) και μια από το τέλος.

6. Χρήσιμοι σύνδεσμοι

[Οδηγός εκπαιδευτικού για το Θέατρο. Στο Πλαίσιο των δραστηριοτήτων Αισθητικής Παιδείας για όλες τις βαθμίδες της Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης](#)

Ο παραπάνω οδηγός συνοδεύει τις δραστηριότητες του Θεάτρου που περιέχονται στο προτεινόμενο Πρόγραμμα Σπουδών για το "Νέο Σχολείο". Οι δραστηριότητες μπορούν να πραγματοποιηθούν από ενδιαφερόμενους εκπαιδευτικούς κάθε ειδικότητας, χωρίς να απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις. Αποτελεί υλοποίηση των θεωρητικών αρχών που εκτίθενται στο εισαγωγικό σκεπτικό για το Θέατρο στην Υποχρεωτική Εκπαίδευση (2.3.1. και 2.3.2. του αντίστοιχου Χάρτη Πλοήγησης). Επίσης αποτελεί τμήμα του συνολικού ΠΣ για την Αισθητική Παιδεία όπως περιγράφεται στο Συνοπτικό σκεπτικό του πεδίου "Πολιτισμός – Δραστηριότητες Τέχνης" πρόταση Β' (1.1.-1.6.). [Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων. Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής]

[Ασκήσεις για Θεατρικά Παιχνίδια](#) [της Αποστολίδου Ελισάβετ]

[Τεχνικές Θεάτρου, Θεατρικού Παιχνιδιού, Εκπαιδευτικού Δράματος](#)

[Από το βιβλίο: Γκόβας, Ν. (2001) «Για ένα νεανικό δημιουργικό θέατρο: ασκήσεις – παιχνίδια – τεχνικές για εκπαιδευτικούς, εμπυχωτές νεανικών ομάδων». Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ]

[Βιωματικές Ασκήσεις για δουλειά με την Ομάδα](#)

Οι ασκήσεις του βιβλίου προέρχονται από την εκπαίδευση στο θεατρικό παιχνίδι, στη θεατρική πράξη, στη δυναμική της ομάδας. Αρκετές αποτελούν σύνθεση πολλών ασκήσεων για τις ανάγκες των προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Κάποιες άλλες προέρχονται από την αναζήτηση στη σχετική βιβλιογραφία. [Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας (ΕΙΝ). Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Μακρινίτσας]

[Τρεις θεατρικές ασκήσεις συνεργασίας](#)

Αυτές οι τρεις δραστηριότητες θεατρικού παιχνιδιού και σωματικών δράσεων δουλεύουν πάνω στην άμεση συνεργασία και τον συντονισμό της ομάδας. [Πηγή: Παντελέρη Ευεποίη και Ελισάβετ Εκμετζιάν, Χτίζοντας ομάδες μέσα στο σχολείο, Διάπολις, Θεσσαλονίκη 2013]

SciCultureD

AIRBUS FOUNDATION

*Η δράση «Μαθαίνοντας Επιστήμη μέσα από το Θέατρο»
υποστηρίζεται από τα Ευρωπαϊκά Έργα Road STEMer, STEAM Innovation, L-STEAM, SciCultureD ενώ έχει
λάβει και την υποστήριξη του AIRBUS Foundation.*

Μαθαίνοντας
Επιστήμη
μέσα από το
Θέατρο

